

GAZETA TRANSILVÂNIEI

Inseratele se trimit la administraţie. Preţul după tarif de învoiaţă. Manuscrisele nu se înapoiază.

ZIAR POLITIC NAŢIONAL.

Proprietar: Tip. A. Mureşianu: Branisce & Comp.
Redactor responsabil: Ioan Făgărăşan.

Redacţia şi administraţia:
Strada Prundului Nr. 15.

DUŞMÂNII.

Un glonte în pieptul său
rădorn şi o baionetă în
stomacul lui gol.

Ordin de zi rusesc găsit de
soldaţii noştri victorioşi la
luarea cu asalt a dealului
Făltucanu.

Îsta este răspunsul muscalilor, la gestul părintesc al iubitelui nostru rege Carol al IV-lea, de a readuce lumii pacea. Primele ştiri, publicate în timp de noi asupra efectului propunerii augustului nostru părinte, mai lăsa speranţa în terminarea războiului, aşa că am crezut, că duşmanii noştri, bătută fără încetare de bravii noştri ostaşi, s'au săturat de atâta bătaie şi văzând, că planul lor drăcesc de a ne nimici, nu poate fi realizat, se vor cuminţi, acceptând mâna întinsă a învingătorului, spre a începe discuţia păcii.

Purtarea inimicilor noştri ne arată, că ne-am înşelat în taxarea mentalităţii lor şi că şi-au pierdut orice simţ de omenie şi respect faţă de oameni şi Dumnezeu.

Inzecita înţelegere aiurează. Agonia are ca urmare întotdeauna desnodământul fatal. Să nu ne mire deci, dacă nu e cu putinţă a discuta actualmente cu duşmanii noştri, în situaţia aceasta. Trebuie să aşteptăm ultimul act „socoteala cea de fer”, cum a zis regele nostru în ordinul de zi. Deabia după ce armele noastre bine cuvântate pentru cauza cea dreaptă vor fi terminat socoteala, deabia atunci pacea va fi pe drum. Probabil, că noi nu vom mai face în privinţa aceasta vre-o propunere, căci dovada s'a făcut cu suficienţă, de nevinovăţia noastră, faţă de acest măcel infernal şi că o încetare a războiului nu este posibilă, decât după învingerea şi mai desăvârşită a duşmanilor noştri, cari singuri trebuie să vină să cerşească pacea.

Chiar preşedintele Wilson, după cum ne comunică o deosebită primă astăzi, este intrigat de faptul, că „Inzecita” n'a lăsat posibilitatea, de a se putea începe discuţia păcii şi în general se abţine în cercurile politice din Washington, condiţiunilor exagerate ale

Ententei, vina, pentru brusca închidere a discuţiei, condiţiuni cari nici nu puteau fi luate în serios de Puterile Centrale.

Preşedintele Wilson nu cunoaşte ordinul de zi muscălesc, dar are cunoştinţă de note diplomatice, scrise de cameni mai ciopliţi decât moscoviţii şi cu toate acestea este mirat de procedarea „Inzecitei”. Poate, că se prezintă şi la preşedintele Americii, cu timpul, vocea conştiinţei şi că va fi mai puternică decât dolarul, de dragul căruia americanii au furnizat şi furnizează adversarilor noştri cele trebuincioase pentru războiul nostru. Dacă propunerea noastră de pace, nu are alt rezultat decât mijlocirea cunoştinţei exacte a ţintelor criminale ale duşmanilor noştri de către America şi ca urmare încetarea de a livra de arme şi muniţii pentru „Inzecita”, atunci putem spune, că propunerea noastră, a avut un mare succes, căci este mai mult ca sigur, că închiderea fabricării americane pentru inimicii noştri însemnează scurtarea duratei războiului. — Cu timpul vom vedea şi adevăratele intenţii ale preşedintelui Wilson. Viitorul ne va arăta, dacă va vi la înălţimea situaţiei, cerută de un arbitru şi apostol al păcii, nepărtinitor.

Puterea noastră de rezistenţă izvoare din conştiinţa noastră împăcată, care s'a revoltat la auzul răspunsului anormal şi satanic al „Inzecitei”, oţelindu-ne şi mai tare voinţa noastră, de a aduce şi mai departe jertfele cerute de apărarea intereselor noastre vitale, pentru asigurarea existenţei noastre şi mult iubitei noastre patrii.

Simţim cu toţii nevoia, de a contribui din răspuneri la ajungerea acestei ţinte şi nici o jertfă nu va fi prea mare, căci sfânt ne este altarul patriei, pentru a cărui siguranţă curge sângele sângelui nostru.

În dosul Leilor de la Ivan-gorod, stăm noi, cei de acasă, cari formăm isvorul nesecabil, dătorilor de putere de luptă a eroilor noştri, gata pentru orice sacrificiu.

Cu Dumnezeu înainte!

RAPORTUL

primarului Dr. Schnell despre
timpul dominaţiunii româneşti.

Urmare.

Astfel fu aşezată mai întâi în strada Eötvös 26/a, cancelaria magistratului oraşenesc şi apoi, când încăperile de aici au devenit prea strâmte, la îndemnul, ce s'a desfăşurat imediat, în casa cu Nr. 2 de pe cheul Francisc Iosif.

Şi fu bine aşa, căci, abstrăgând de la locuitorii români ai oraşului, rămăsesse totuşi numai o mică parte a populaţiunii acasă, dintre cari cei mai mulţi îndădăduiar să îşi şere mai bine averea, casa şi masa, rămânând ei în persoană acasă, în timp ce masa populaţiunii şi de tot deosebit şi cei săraci, în total se refugiaseră peste 20,000 persoane.

A-i ajuta pe aceştia după putinţă şi a le fi la sprijin, era acum tema magistratului, care, dacă ar fi rămas în oraş, ar fi fost împărţit de soartea locuitorilor de primar, rămas aici, conform datorinţei şi care deja în proximitate după refugiere, adică Marţi, în 29 August, a fost dispensat din serviciul său, din partea comandantului român intrat aici şi silit la inactivitate.

Astfel se dezvoltă acum un frumos teren de activitate pentru funcţionarii împărţiţi la cancelaria de oficiu din Budapesta, în serviciul refugiaţilor în număr de mii, cari te agrăiau acolo şi cari se rugau pentru sfat şi ajutor, cari, desigur, nu din lipsă de simţ de datorie, din lipsă de iubire şi credinţă către oraşul lor natal, s'au văzut, necesităţi să-şi părăsească.

Cassa oraşenescă a îndeplinit de aci încolo, ca şi înainte plătirile sale; sedriul orfanal împreună cu cassa orfanală stătea la dispoziţie clienţilor săi, ca şi acasă; despărţământul militar aducea servicii importante, câte unuia, care îşi uitase acasă actele sale militare sau le pierduse, prin expunerea atestatorilor oficiale pe baza atestatorilor de model avute la îndemână; despărţământul prezidial dădu legitimaţiuni la cei refugiaţi, prin cari se putea expozita sprijinul din partea statului pe sâmba celor refugiaţi, lua în evidenţă pe refugiaţi ce se anunţau, a fiut o corespondenţă foarte abundentă, a stat în ajutorul refugiaţilor cu sfatul şi cu fapta, în multe cazuri şi prin intervenţie la autorităţile capitalei. O însemnată parte din îngrijirea pentru cei refugiaţi a format-o şi mijlocirea de lucru, care în oraşul cu milioane a decurs uşor şi cu succes. Toţi lucrătorii şi industriaşii evalitificaţi au fost puşi, cu mare uşurinţă, la adăpost. Adeseori era mai mare interesul după lucrători, decât acela, ce îmi stătea mie la dispoziţie, ca material cât la lucru. Chiar şi lucrătorii cancelişti, atât bărbaţi cât şi mei, au putut primi cu uşurinţă ocupaţie.

Pentru de a pune la cale o îngrijire cât mai energetică pe sâmba refugiaţilor, au fost chemaţi aceştia în grupe în cancelaria oraşenescă şi întrebaţi despre dorinţele şi greutateţile lor, pentru a căror mulţumire sau înlăturare respective, s'a făcut tot ce a fost posibil, numai decât; au fost căutate cvartire pentru refugiaţii braşoveni ş. a. ş. a.

La îngrijirea pentru cei refugiaţi a luat parte în mod foarte însemnat Excelenţa Sa D-I consilier intim Iosif Szerényi. Dânsul a dat, în nenumărate cazuri, ajutor repede, în urma rapoarturilor sale pline de influenţă şi în urma legăturilor felurite ale sale, şi a fost gata totdeauna, necunoscând oboseala, când a fost vorba de a face o scurte mai plăcută concetaşenilor noştri. La primirea în grupe a refugiaţilor niciodată n'a lipsit. Chiar şi jertfe materiale a adus pentru binele acestora.

Pentru aceasta îi datorim o profundă recunoştinţă, căreia îi dăm expresiune chiar şi aici în raportul acesta.

Îi datorim recunoştinţă, şi deputatului din parlament Dlui Traugott Copony, cere s'a făcut demu de recunoştinţa noastră, mai cu samă la arătarea ajutorului de sprijinire, dar şi dealtcu pentru îngrijirea de refugiaţi concetaşeni ai dânsului. A cercetat odată şi pe refugiaţi de aici, aflători în Vác, încercând şi căutând a le alina, cu rezultat, soartea.

Cu un zel foarte frumos şi cu risicul unei, extra ordinare, pierderi de timp şi osteneală, au stat în serviciul îngrijirii a celor refugiaţi şi D-I deputat parlamentar, Dr. K. Schmidt şi soţia dânsului, a căror îngrijire s'a extins peste hotarele oraşului nostru, până la locuitorii intragului comitat. Îmi iau voia a le exprima şi dânsilor recunoştinţa şi mulţumitele noastre călduroase.

Ziarul „Brassói Lapok”, care a apărut, spre bucuria refugiaţilor, sub conducerea d-lor Györi şi Kocsis în Budapesta, şi mai departe, apoi ziarul „Siebenburgisch-Deutsche-Tageblatt”, care în cadrele ziarului „Pester Lloyd” a fost chemat la viaţă, ca unicul în jurnalistică, sub conducerea vechiului său redactor Emil Neugeboren, au fost totdeauna bucuros gata de a pleda în afacerea intereselor noastre prin publicările necesare. Le exprimăm de asemenea mulţumite.

Raportul ar fi nedeplin dacă nu ne-am aduce aminte, cu recunoştinţă, de cerinţa binevoitoare, la care a luat parte, pentru îngrijirea refugiaţilor noştri şi a fost împărtaşită din partea Dlui consilier de secţie Dr. Petru Ekel dela ministerul de externe. Nu se poate mulţumi destul de călduros pentru sprijinul armonice şi intim în raporturile cu noi.

Funcţionarii căpitanetului poliţienesc, la cari s'a alăturat şi concipistul

magistral A. Zaminer şi partea cea mai mare a poliţistilor au plecat, sub conducerea căpitanetului de poliţie Ican Reinisch, la Cluj şi acolo s'au anunţat la comisiunea regească şi de stăpânire. La indicarea acesteia făcând serviciu timp de două săptămâni la căpitanatul poliţienesc din Cluj. După aceasta au fost împărţiţi la îndeplinire de serviciu la A. O. K. I. în Cluj, unde au lucrat încoardat trei săptămâni dela 8—12 înainte de amiază şi dela 2—6 oare p. m. Dânsii au putut să stea, nenumăraţilor refugiaţi, cari treceau prin Cluj, venind din Braşov şi împrejurime, în multe cazuri cu fapta şi sfaturi, în ajutorul lor, şi au completat îngrijirea din Budapesta a celor refugiaţi, în Cluj, la cel mai bun posibil.

Mai repede, decât îndrăzneam a crede, a urmat eliberarea oraşului nostru la 8 Octombrie n. a. c. Vestea aceasta a fost cunoscută, chiar cu câteva ore mai curând la Budapesta.

În ziua următoare de 9 Octombrie imediat mă pregătii eu împreună cu cinci funcţionari oraşenesci, de reîntoarcere acasă, cu atât mai vârtos, că D-I comisar al reginului m'a încunoscuită telegrafic despre eliberarea oraşului şi mă însărcinase, ca toţi funcţionarii administraţiei oraşenesci să fie provocaţi imediat la reîntoarcere.

În Cluj, unde mă anunţai la D-I comisar al reginului furam, cu toate acestea, surprinşi de comunicarea nepăcută, că, în urma unei dispoziţiuni ale comandamentului militar suprem, administraţiunea civilă, nu poate să plece încă acolo.

În urma acestui fapt, furam siliţi a ne întrerupe călătoria pe timp de trei zile întregi şi apoi, din cauza impedimentelor ce erau în calea dreaptă, ne urmarăm drumul cu încunjur, pe la Sibiu şi Făgăraş, spre casă.

După o călătorie nesfârşită pe un tren militar, ajunserăm în fine, în 17 Octombrie n. în oraşul natal clujeberat.

Ceeace s'a petrecut în oraşul nostru, pe timpul invasiunii româneşti, nu se va desbate pe larg.

Pe baza unor însemnări deosebite s'a publicat, ca un fel de modă, cronicile, cele mai importante dintr-o nimenţele din timpul dominaţiunii româneşti.

Eu voesc a mă mărgini numai la aceea, de a raporta, ce stă în legătură cu administraţiunea oraşenescă.

Oraşul a suferit, în urma războiului românesc, pagube considerabile, a căror înregistrare acum este în curs, cari până în prezent nu sunt arătate cu cifre fixe.

Edificiul direcţiunii abatorului oraşenesc a fost ars până la pământ, toate magazinele de lemne ale pădurarilor au suferit cele mai multe pagube mari, în parte au fost nimicite de tot, casarma de gendarmerie, din Timişul de

Doina.

O doină, doină sfântă!
Te cânt cu-atâta drag;
Murind pe câmp de luptă,
Sub gloriosul steag.

Dar rogu-te pădure,
La doina mea s'ascuţi;
Nici frântă de secure,
Tu doina să n'o uîţi.

Acelora, ce'n urmă-mi,
Vor plânge al meu dor;
Tu să le spui din suzuză,
Că doina-i plânsul lor.

Românul doina-şi cântă,
De-ar fi chiar în război;
Zicând: O Doină sfântă,
Ţii pururea cu noi!

Maria Ciungariu.

Perfidia Engleză.

Urmare.

Astfel un consul din Siria Raporta; „...Altdată toate produsele cumpărate aici erau engleze. Astăzi scriu pe o masă fabricată în germania, cu un condeiu german, pe hârtie germană... În curând eu însumi voi fi singurul obiect englez rămas aici”.

Pretutia oeni progresele comerţului englez se încetiniază pe când acelea ale comerţului german creşteau cu o îngrijitoare rapiditate.

Şi capitularile germane crescând, creştea şi spiritul de întreprindere al Germanilor. Marile bănci germane, susţinute de guvern, dobândiau în ţări depărtate concesiuni de tot felul, pe cât de mari pe atât de folositoare. Una din cele care îngrijii mai mult pe Englezi, fu concesiunea căii ferate dela Belgrad, în lungime de 2800 kilometri şi în valoare de aproape un miliard.

Se întemeieră colonelii, se luură în întreprindere mine şi căi ferate în China, în Chili, în ţările cele mai depărtate!

1) Cele de mai sus s'au înprumutate broşurii: „La Guerre qui vient de Francis Delaisi scrisă, o repet, în anul 1911.”

S'ar fi putut poate restabili precumpănirea engleză, printr-o muncă cinstită, dar încordată şi statornică. Însă clasele superioare engleze se deprinseseră acum de mai multe generaţii cu un trai plăcut şi uşor; ideea de a da muncii o parte mai mare din zi, micşorând astfel vremea ce se obişnuise s'o consacre sportului şi plăcerilor, le părea nesuferită.

Călăuzele politicii lor, în frunte cu răposatul rege Eduard, găsiră mai practic să distrugă industria şi comerţul Germaniei prin forţă, şi trebuie să recunoaştem, că planul lor fu alcătuit şi pus în îndeplinire cu dibăcie.

Dintăiu se începu încercuirea Germaniei printr-o reţea de „înţelegeri” cu alte puteri, menite a o izola cu desăvârşire. În curând după urcarea lui pe tron, Eduard al VII-lea se apropie de cerurile financiare care conduc politica Franţei şi încheie cu ele aşa zisa „Înţelegere condială”, lăsându-le mâna liberă în Maroc. Apoi după războiul turco-japonez, cu preţul unor concesiuni în Asia, puse capăt neînţegerilor Angliei cu Rusia, îndreptând poftetele acesteia spre Răsăritul apropiat, spre Tarigradul unde Germania dobân-

dise în anii din urmă o înrîmire covârşitoare Legăturile Italiei cu aliatele ci fură săpate prin ademeniri spre Albania şi Tripolitania de-o parte, spre Trentin, Triest şi Dalmaţia de alta.

În acelaşi timp armamentele navale erau urmate cu cea mai mare intensitate spre a ajunge ca proporţia dintre forţele navale engleze şi cele germane să fie de doi la unu.

Se luera totodată din răspuneri pe lângă guvernele, oamenii politici şi presa coloniilor engleze din întreaga lume spre a le arăta că predominarea britanică pe mare era ameninţată, că metropola, spre a le apăra face jertfe nemăsurate şi li se ceru să contribuie la ele, ceea ce coloniile făcură cu uşurinţă, în schimbul unor concesiuni uşoare comsimţite de guvernul împărătesc.

Şi acum Anglia era gata să profite de cel dintăiu prilej pentru a desăvârşi un conflict între Germania redusă la o ligă şi singurei Austro-Ungarii şi a contribui, cu puţina parte de care dispunea, la zdrobirea rivalei sale.

Dar adevăratul războiu din Anglia şi Germania, adevărata înfringere în scopul căreia călăuzele destinelor Împărăţiei Britanice lucrase cu atita stă-

ruinţă, avea să se întâmple pe mare şi nu împotriva cuirasatelor şi a incrucişătoarelor germane, ci împotriva marinei comerciale, a industriei şi a comerţului german.

Mările, din ziua începerii ostilităţilor, trebuiau să fie cu desăvârşire închise pavilionului german, vasele comerciale germane apurtate sau reduse a se închide în porturi neutre.

Industria germană are nevoie de cupru, de silitră, de in, de lână, de bumbace care le aduce pe mare din străinătate, de unde mai trage, pe aceiaşi cale şi parte din ferul pe care îl transformă în fontă şi în oţel. Măsurile draconice, luate în ciuda convenţiunilor internaţionale, aveau să fie puse în vigoare împotriva vaselor neutre, pentru a le împiedeca, nu numai de a aduce în porturile germane materialele brute sâzise, ci şi pentru a limita, la cifra găsită îndestulătoare de însuşi guvernul britanic, cijimea acelor materii ce puteau fi aduse în ţările neutre. Aceasta bineînţeles spre a se împiedeca acele ţări să introducă parte dintr-acele materii în Germania.

Jos are lipsă de reparațiuni mari, pădurile orașului au suferit pagube, cari acum nici nu pot fi apreciate încă; străzile și podurile trebuiesc refăcute din nou, prin circulațiunea enormă a automobilelor grele de povară pe străzile orașului se vor fi sădit foarte mult apeductul suteran de apă și de gaz.

Suma totală a pagubelor suferite de oraș se urcă departe peste 1/4 de milion coroane. Despre aceasta i-se va raporta deosebit, mai târziu, în cifre, Onoratei reprezentanțe orașenești.

Pagubele cauzate populațiunii se ridică la multe milioane. Magistratul a provocat, deja cu câteva săptămâni mai înainte, prin o publicațiune, populațiunea, să-și anunțe în scris toate pagubele, cauzate, de război, împreună cu indicarea valorii lor. A intrat până acum un material mare, ce crește zi de zi. Acesta n'a putut fi prelucrat încă până acum.

In decursul invaziei românești, după cum s'a putut constata și confirmă până acum, 20 persoane, dintre locuitorii de aici, au fost omorâte de soldații români. Ca ostaci au fost transportați în România 32 persoane, între cari, ca să amintesc numai câțiva, vicarul episcopesc și protop D. Fr. Herfurth, care s'a reînnoiat de acolo în mijlocul nostru, spre marea noastră bucurie, mai departe protopresbiterul rom.-catolic și abatele Iosif Meisel și consilierul de finanțe Szentandrassy.

Împreună cu trupele românești, cari au fugit de aici, au întors spatele patriei lor natale 274 cetățeni români ai acestui oraș, fugind mulți împreună cu familiile lor. Laolaltă sunt 400-500 persoane de naționalitate românească, între aceștia o parte considerabilă dintre inteligența românească de aici.

Pe lângă armata românească, care a fugit, s'au alăturat, înainte de toate, și toți funcționarii, de naționalitate românească, puși în serviciul orașului din partea comandantului orașenesc românesc, precum: Dr. Baiulescu, primar, Dr. Popescu, locțiitor de primar, Dr. Vecerdea, căpitan de poliție, Valeriu Uveges, cassarul percepătorului și Dr. Traian Popp, conducătorul matriculei.

In decursul dominațiunii străine românești, a fost încredințat, consilierul de finanțe în pensiune Ioan Cipu, cu conducerea afacerilor financiare orașenești.

Pentru înregistrarea intratelor și eșitelor a fost ținut un jurnal de cassă, condus de cassarul Valeriu Uveges și Gligore Popescu ca controlor.

Ca primul venit figurează suma de 10,000 cor., pe care locțiitorul de primar Fabricius o dăduse primarului român, Dr. G. Baiulescu, la insistința energică a acestuia, ca singura sumă afirmativă, de care dispune dănsul. Ceilalți bani îi încredințase Fabricius intrăceasta spre păzire și conservare, în mod neîntârziat, la doi bărbați cetățeni de aici și demni de încredere. Aceștia au fost reînnoiați la cassa orașului, în întregime.

Pentru de a procura alte mijloace de bani, fură ridicate prin administrațiunea românească dări și repartițiuni, dobândă de chirie, după obiecte orașenești, dări de consum de ale statului și orașenești, competențe pentru biletele românești de legitimație și altele asemenea. Chiar și Baiulescu ar fi primit, după cum se afirmă, bani din partea administrațiunii militare românești.

La eșite sunt înregistrate: Cheltuiala pentru curățirea străzilor, salare, lucrări la apeduct, onorare birjarilor, pentru deschiderea lăcătelor 120 cor., pentru ștergerea textului german și maghiar depe tablele firmelor lui Nicolae Renel suma de 175 cor. s. a. m. d.

Când românii au fost alungați din orașul nostru, se aflau în odaia de lângă localul cassei orașului, într-o ladă de fer închisă, care se vedea că a trebuit să fie deschisă de un lăcătuș, următoarele lucruri de valoare:

În bani gata 2307 cor. 12 fil. și 975 lei. 20 bani, mai departe:

O depunere de-a băncii „Albina” cu Nr. 28437 cu suma de peste 3100 cor, pe numele „Banca generală de asigurare, Brașov.”

O depunere de-a băncii „Albina” cu Nr. 29465, cu suma de peste 40,000 lei, pe numele „Dr. George Baiulescu, primarul orașului Brașov.”

O depunere de-a băncii „Albina”, cu Nr. 29467 cu suma de peste 33400 cor pe numele „Cassa centrală a orașului Brașov.”

În fine o depunere de-a băncii „Albina” cu Nr. 29471 cu suma de peste 740 lei, pe numele „Cassa centrală a orașului Brașov.” Aceste depuneri ale băncii „Albina” erau vinulate.

Intrucât vor fi fost introduși acești bani la timpul său, ca venite mai bine zis incasări de dare de stat, și intrucât vor fi curs ei în cassa orașenească, nu se poate spune încă astăzi. Despre aceasta i se va raporta mai târziu, Onoratei reprezentanțe, în mod deosebit.

Chiar și lemne de ars s'au vândut populațiunii din magazinele de lemne ale orașului, de către administrațiunea românească. Cât de multe însă nu se poate confirma în mod sigur. In jurnalul de cassă n'a fost înregistrat nici un venit sub acest titlu. E necunoscut până acum, că în al cui buzunar au curs banii proveniți din vânzarea de lemne.

Știrile zilei.

Erata: In unul din N-rii trecuți s'a strecurat greșala, că marele nostru fruntaș român D-I Căpitan de Cavalerie Costi A. Popovici ar fi subscris numai 20.000 Kor la al V-lea împrumut de stat.

Ne ținem de datorie a rectifica această greșală de tipar, care s'a strecurat fără voia noastră și a anunța, că D-I Costi A. Popovici a subscris suma frumoasă de 200.000 Kor. (Două sute de mii Coroane) la al V-lea împrumut de stat.

AVIZ ȘCOLAR.

DIRECȚIUNEA ȘCOALEI COMERCIALE, SUPERIOARE GR. OR. ROMÂNE DIN BRASSO (BRAȘOV) aduce la cunoștință elevilor, că anul școlar 1916/17 se va începe la 9/22 Ianuarie 1917.

Examenale de corigență și de maturitate sunt fixate pe 16/29 Ianuarie 1917.

Toți elevii și corigenții se vor prezenta la direcțiune înainte de începerea școlii și de facerea examenelor pentru luarea la cunoștință a dispozițiunilor necesare.

Brassó (Brașov), 29 Decembrie v. 1916.

ARSENIU VLAICU

director.

INSTIINTARE !

Inscrierile la școalele medii gr. or. române din Brassó (Brașov) (la gimnaziu și școala reală) se vor începe **Luni in 9 Ianuarie v. 1916 (22 Ianuarie n.)** în localul Băncii „Brașoveana” șirul bisericeii 6.

Școlarii cari se înscriu pentru primadață la școalele noastre, vor aduce **testimoniu școlar, certificat de naștere și certificat de revaccinare, ceilalți numai testimoniu școlar.**

Suma didactului și a tuturor taxelor școlare în gimnaziul inferior și școala reală este **de 54 K pe an, iar în gimnaziul superior (cl. V-VIII) de 80 K pe an.** Școlarii cari se înscriu pentru întâiadață plătesc încă o taxă de primare de **8 K**, o dată pentru totdeauna peste suma mai sus arătată.

Inscrierile se pot face și prin cșrespondență. adică prin post.

Inceperea cursurilor școlare se va publica cel puțin cu 8 zile înainte în ziarle românești.

Direcțiunea școalelor medii gr.-or. române în Brassó (Brașov).

* Cealalte ziare române din

patrie sunt rugate a reproduce această înștiintare.

AVIZ ȘCOLAR !

Direcțiunea, școlii prim. centr. rom. gr. or. de băieți și de fetețe din loc, aduce la cunoștință, că înscrierile pe anul școlar 1916-1917, la aceste școale să vor face: **Miercuri, Joi și Sâmbătă în 4/17, 5/18 și 7/20 Ianuarie a. c.** dela 8-12 a. m. 2-4 oare p. m. în locuinața clisierului dela biserica Sft. Nicolae din Scheiu, aflătoare în curtea acestei biserici. -- Începerea prelegerilor și designarea localului respective localelor unde să vor ținea acestea să va comnica cu ocaziunea înscrierilor eventual ulterioar. -- Esamenale de corigență și de primare se vor ținea tot în timpul și localul în care să vor face înscrierile.

La înscriere fiecare elev are să aducă cu sine „*Indicele școlar*” de pe anul *expirat (1915-1916)* și *Atestatul (certificatul) de vaccinare* eventual de revaccinare; iar elevii începători, *certificatul de naștere și de vaccinare*, fără de cari documente nu să poate face înscrierea.

In legătură cu aceasta să atrage todeodată atențiunea tuturor celor interesați -- și pe calea aceasta, ca să nu întârzie a și înscrie și trimite la timp și regulat copii la școală, pentru că neobservarea, cu strictețea, a bunei rândueli în genere și preste tot ocolirea și necercetarea regulată a prelegerilor din partea elevilor va avea cu deosebire în împrejurările grele de astăzi, urmări neplăcute atât pentru elevi cât și pentru părinții sau tutorii acestora și instracțiune etc. etc. peste tot.

Dacă în timpuri normale -- când puterile didactice ale școlii noastre erau complete (15-16 învățători) -- și localul școlii co-răspunzător în toată privința, s'a recomandat cu insistință *punctualitate și regulă la înscrierea și la cercetarea prelegerilor din partea elevilor* -- cu atât mai vârtos să impune în mod imperativ *observarea strictă a acestora* acum -- când puterile didactice ale școlii sunt reduse la abia 2-3 învățători presupun cu aproape același număr de 550-600 elevi și eleve ca și în anii anteriori și ceia-ce este mai mult, deocamdată, până la noi dispoziții posibile, în abia 2 *incăperi* (odăi) private puțin corăspunzătoare și în un timp așa de înaintat (după 4 luni de zile dela timpul normal de 1 Sept. al fiecărui an școl.) -- Deci *cel puțin punctualitatea și buna rânduelială să nu lipsească!*

Brașov în 2/15 Ianuarie 1917.

Ștefan Popovici.

director.

Războiul mondial.

Situația

De rândul acesta nu avem nimic nou de semnalat, ce ar fi de o importanță oare care, -- de oarece timpul nefavorabil face cu neputință operațiuni mai însemnate atât pentru noi cât și pentru dușmanii noștri.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 12 Ian. 1917. *Frontul răsăritean:* La cotitura Seretului, luptele decurg în favorul nostru. Batalioanele germane și austro-ungare de sub comanda generalului Goldbach cari sunt situate la aripa sudică a liniei de luptă de sub conducerea arhiduceului Iosif cu asalturi luți le-a succedat a ocupa pozițiile de pe înălțimile situate spre sud dela drumul Oituzului. -- Rușii afară pierderile mari ce le-au avut în morți au mai lăsat în mâinile noastre ca prizonieri 30 de soldați de rând, un officer, apoi 6 mitraliere și 3 aruncătoare de bombe. -- Contra atacurile rusești, au rămas și de data asta fără rezultat.

Pe linia răsăriteană nu sunt evenimente mai importante. De pe frontul sudic și italian un avem nimic de anunțat.

Höfer ș. stat. major.

In Macedonia am început presiunea de înaintare.

Sofia 12 Ian. 1917. Comunicatul cartierului general bulgar, anunță cu data de azi, că între lacurile Ochrida și Prespa, trupele bulgare, aliate cu ale puterilor centrale au înaintat.

Comunicatul oficial german.

Berlin 12 Ian. 1917. *Frontul apusean:* Grupa armată a moștenitorului de tron Rupprecht: Lângă Armentieres și Lens, apoi de ambele laturi ale drumului Albert-bapaumei, dușmanul ne-a atacat și a început un foc puternic de artilerie asupra pozițiilor noastre. -- Atacarea acolo, la care am răspuns în același mod, -- paralizându-le acțiunea. Spre nord dela Ancre, Englezii au încercat în zorile zilei două atacuri, cari au rămas însă fără rezultat. La Serenn asaltul îndreptat contra noastră a eșuat în fața liniei noastre. Dela Beaumont spre nord am alungat pe dușman nimicindu-i succesele mici ce le-a avut înainte și cauzându-i mari pierderi. -- 50 de soldați și 2 mașini de pușcat au căzut în mâinile noastre. La Beaumont sunt încă în cursere luptele de infanterie.

Grupa moștenitorului de tron: Pe ridicătura situată spre apus dela Maas

precum și în Vogezi s'au reînnoit în unele locuri luptele de artilerie și de aruncătoare de bombe. Trupele noastre asediatoare, cari au pătruns în pozițiile situate pe înălțimile Combres și spre ost dela Nomeny și fără a avea nici cea mai mică pierdere s'au întors cu 16 francezi.

Frontul răsăritean: Linia de luptă a principelui bavarez: Pe cursul Dunei și spre sud dela Dünaburg, în regiunea lacurilor operațiunile de luptă s'au micșorat în mod esențial. Companiile rusești cari atacau pe linia ferată Vîlna-Dünaburg le-am respins cauzându-le mari pierderi. Atacurile mai mici ce le-am înăreptat dela Riga spre sud, ne-a adus 32 de prizonieri.

Linia de luptă a arhiduceului Iosif: Desvoltându-ne mai departe succesele ce le-am avut în ziua de 10 Ianuarie, pe ambele laturi ale drumului Ojtuzului, am ocupat mai multe șiruri de poziții dușmane situate una înăpoia alteia. Am capturat 6 mitraliere și mai multe aruncătoare de bombe. Spre nord și spre sud dela valea Susița toate atacurile dușmanului au rămas fără rezultat.

Grupa Mackensen: Pe regiunea Bitoasă și mocirloasă dintre Brăila-Galați am respins mai departe pe ruși în spre Siret. Localitatea Burtea am ocupat-o. Corăbiile armate dușmane au încercat în aoptea de 10 Ianuarie în sus pe Dunăre să treacă Isaccea. Focul nostru de artilerie a scufudat un vapor dușman, altul s'a prăpădit pe malul nordic.

Frontul macedonean: In dosul localității Cerava spre sud dela lacul Ochrida dușmanul a atacat linia de luptă a trupelor austro-ungare și bușgare, au fost respinse toate atacurile iar noi ne-am consolidat pozițiile.

LUENDORFF șeful statului major.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 13 Ian. 1917. *Frontul răsăritean:* Spre apus dela Vădeni, am ocupat cu asalt în legătură cu trupele turcești Mihalca. 400 de prizonieri și câteva mitraliere au rămas todeodată în mâinile atacătorilor. Spre nord dela râul Buzăul, în apropierea gurei râului, bulgarii au ocupat o mănăstire, pe care rușii o mai țineau încă în posesiunea lor. Pe ambele laturi, dela valea Oituz, trupe austro-ungare și germane au respins pe deplin atacuri puternice rusești, în parte prin lupte piept la piept. Spre nord dela Slănic, în urma atacurilor trupelor germane, am cucerit teren. Am făcut prizonieri 4 ofițeri și 170 oameni de trupă, capturând și 7 mitraliere precum și 2 aruncătoare de mine.

Pe frontul italian situația e neschimbată.

HÖFER, locțiitorul șefului statului major austro-ungar.

Comunicatul marelui cartier general german.

Berlin 13 Ian. 1917. *Frontul apusean:* Linia de luptă a moștenitorului de tron Rupprecht: Spre nord dela Ancre, englezii au îndreptat atacuri nouă în contra localității Serre, pe cari le-am respins, în cea mai mare parte, sângeros. Intro poziție anterioară dușmanul a pătruns, pozițiunea principală însă e în mâinile noastre.

Frontul oriental: Linia de luptă a prințului bavarez Leopold: Activitatea de luptă a fost neînsemnată.

Linia de luptă a principelui arhiduce Iosif: Prin atacurile, pline de succes, ale trupelor germane, spre nord dela valea Slănicului, am cucerit din nou teren. Dușmanul a lăsat în mai multe poziții, ce-i le-am luat, 7 mitraliere, 7 aruncătoare de mine, o mare cantitate de material de împușcat, precum și granate de mână. Am prins 4 ofițeri și 170 oameni de trupă.

Pe ambele laturi ale văii Ojtuz, rușii au dat atacuri vehemente, cari însă față de apărarea curajoasă a trupelor germane și austro-ungare, au rămas fără rezultat. În luptă piept la piept dușmanul a suferit pierderi grele.

Linia de luptă a generalului Mackensen: La împreunarea râurilor Buzăul și Siretul, bulgarii au ocupat o mănăstire, pe care rușii o mai țineau încă. Spre nord-vest dela Brăila, trupe turcești au ocupat cu asalt localitatea Mihalca. Din trupa de apărare, rusească, am făcut prizonieri 400 oameni, iar ceilalți, cari au încercat să fugă, s'au înecat în Siret. Am capturat 10 mitraliere, de-altcum teatrele de luptă sunt acoperite de ceață.

Frontul macedonean: Spre ost dela Cerna, am respins companiile dușmanului, cari înaintau spre Strovina.

LUENDORFF șeful marelui cartier general german.

Comunicatul oficial Austro-Ungar.

Budapesta 14 Ian. 1917. *Frontul răsăritean:* Sare apus dela Văleni, trupe turcești au respins, atacuri cu scop de înaintare rusești. De altcum pe întreg șesul României din cauza vremii nefavorabile și a drumurilor rele nu au fost operațiuni mai însemnate. Spre sud-vest dela Herăstău batalioanele de sub comanda generalului Goldbach prin un atac de surpriză au ocupat pozițiile de pe înălțimea 704. În regiunea Tulgheșului detașamente germane având întreprinderi norocoase, au cauzat dușmanului foarte mari pierderi. -- Din regiunea mai nordică nu e nimic de remarcat.

Frontul italian: Liniște.

Frontul sud-estic: In 11 Ianuarie, părți din trei regimente franceze au atacat dinspre răsărit pozițiile noastre situate în capătul cel mai sudic al lacului Ochrida. -- Atacurile franceze le-am respins, și intrăceea dușmanul a fost atacat de aliații noștri bulgari dinspre răsărit. -- Ieri dimineață trupele noastre luând contra atacul au înaintat, aruncând pe dușman îndărăt până dincolo de Ceravan.

HÖFER sub șef de stat major.

Comunicatul oficial German.

Berlin 14 Ian. 1917. *Frontul apusean:* Pe ambele laturi, dela Somme, afară de duelul de artilerie foarte viu, ce a decurs în zina din urmă, din cauza vremii foarte ploioase și în unele locuri din cauza ninsorii mari, pe întreaga linia nu s'au desvoltat operațiuni mai esențiale, ci ici colea în decursul nopții am respins încercările de înaintare ale patrulelor dușmane.

Frontul răsăritean: Linia de luptă a principelui bavarez Leopold: N'au obvenit evenimente de valoare mai mare.

Linia de luptă a arhiduceului Iosif: În Carpații ostici, soldații germani aruncători de bombe au pătruns în pozițiile rusești cauzând pierderi grele dușmanului, și conform poruncii ce aveau s'au întors în pozițiile lor lu aducând prizonieri și pradă. Cu această ocazie au căzut în mâinile noastre 500 de ruși.

Grupa Mackensen: Vremea foarte schimbăcioasă și nefavorabilă a împiedecat desvoltarea operațiunilor armate. -- Pe cursul Siretului spre nord-vest dela Brăilic am em aruncat mult înăpoi un atac ruseesc care avea tendința de înaintare.

Frontul macedonean: Atacurile dușmanului, îndreptate asupra pozițiilor noastre cari sunt situate spre sud dela Stojokow între Wardar și Doran toate au rămas fără rezultat.

LUENDORFF șeful st. major.

Comunicatul oficial turcesc.

Constantinopol 11 Ian. 1917. Brigada dușmană a atacat din nou pozițiile noastre situate la ost dela Kutelamara. -- Acest atac dușman l'am respins cauzând dușmanului pierderi însemnate și noi apoi cu contraatac am pătruns în pozițiile dușmanului unde-am făcut un număr însemnat de prizonieri și am capturat mai multe mitraliere. -- Conform unor comunicate întărziate în 9 Ian. am capturat 6 mitraliere, și altfel de arme precum și mult material de război.

Linia de luptă Caucaz: Un atac de surpriză pe care voia a-l îndrepta o trupă rusească asupra noastră -- l'am respins. --

Linia de luptă românească: Trupele noastre au atacat localitatea Michaela-tocmai ziua la amiază, au ocupat'o luând 400 de prizonieri și mai multe mitraleere. -- Din soldații ruși cari se refugiau foarte mulți s'au înecat în râul Siret, -- Alte evenimente mai esențiale nu au obrenit.

Ultima oră.

Kopenhaga 16 Ian. O depeșă din Tokio vestește, că un cutremur de pământ a dărânat, pe insula Formosa peste o mie de case, se vorbește de 300 de morți.

Vienna 16 Ian. Ministrul președinte Clan Martinic pleacă în dimineața zilei de mâine la Budapesta.

Varșovia 16 Ian. Consiliul Imperiului a ales pe Niemojovsky de mareșal de coroană, iar ca locțiitor, pe profesorul Miklovsky.

Bern 16 Ian. Președintele comitetului central al armatorilor francezi a constatat în ultima sa ședință, că nimicirea vapoarelor de comerț, ia în timpul din urmă, din cauza războiului submarin, proporții tot mai mari. În săptămâna trecută s'au scufundat 90 de vapoare de comerț, din cari 20 franceze. Prin întrecerea importunilor de vapoare, înlocuirea pierderilor de vapoare este imposibilă. Flota de comerț franceză poate fi reorganizată numai prin construcții noi de nave, dar și asta este imposibil din cauză, că guvernul francez nu a luat măsurile necesare pentru procurarea materialului de construcție. Comitetul central al armatorilor atrage din nou atențiunea guvernului, că flota franceză de comerț amenință să dispară cu desăvârșire, dacă șantierelor navale nu vor avea posibilitatea de a executa construcții de vapoare noi.